

можливість бути забезпеченими всіма законними правами й обов'язками, які виникають між громадянами та державою у сфері публічного управління [6].

Список використаних джерел:

1. Голосніченко І. П. Адміністративне право України: основні поняття : навч. посіб. / І. П. Голосніченко, М. Ф. Стахурський, Н. І. Золотарьова. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, професора І. П. Голосніченка. – К. : ГАН, 2005. – 232 с.
2. Галуцько В. В. Адміністративне право України: у 2-х т. : підруч. / В. В. Галуцько, В. І. Олефір, Ю. В. Гридасов, А. А. Іванищук, С. О. Короед. – Херсон : ХМД, 2013. – Т.1: Загальне адміністративне право. Академічний курс. – 396 с.
3. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. : у 2 т. / редкол. : В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Вид-во «Юридична думка», 2004. – Т.1. Загальна частина. – 584 с.
4. Панасюк Р.П. Наукові Аспекти розвитку адміністративного права/ Панасюк Р.П.// Наукові праці МАУП. – 2017. – № 52 (1). – С. 73–79.
5. Законопроект про внесення змін до Конституції України щодо централізації влади : постанова Верховної Ради України від 26 серпня 2015 р. № 2217а : [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56301
6. Конюх Г.В. Окремі аспекти вдосконалення галузі адміністративного права: сьогодення та перспективи / Конюх Г.В.// Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2015. – №. 218.

Овчаренко К.В.

студентка,

Науковий керівник: Гаджиєва Ш.Н.

кандидат юридичних наук, викладач,

Запорізький національний університет

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ ВРАХОВУЮЧИ ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Медіація, як альтернативний спосіб вирішення спорів широко застосовується у провідних країнах світу, насамперед в США та країнах Європи. Дискусії щодо доцільності використання цього інституту тривають не один рік, оскільки багато вчених вважає, що в рамках адміністративного судочинства це неможливо.

Актуальність обраної теми полягає в необхідності визначення шляхів вирішення теоретико-правових проблем впровадження та здійснення медіації в Україні.

Вагомий внесок у вивчення та дослідження зазначеної проблеми зробили такі видатні вчені, як В.М. Бевзенко, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Р.С. Мельник, О.М. Пасенюк та ін.

Доцільно розпочати дослідження проблематики обраної теми з аналізу загальних визначень терміну «медіація». Медіація – це альтернативний (позасудовий) метод вирішення спорів, за допомогою якого дві або більше сторони спору намагаються в рамках структурованого процесу самостійно, на

добровільній основі досягти згоди для вирішення їхнього спору за допомогою медіатора. Основними завданнями процедури є: вирішення спору шляхом досягнення взаємоприйняттого рішення, усунення шкоди спричиненої спором, запобігання поновленню конфлікту.

Під час процедури медіації сторони, що беруть участь у конфлікті, самостійно досягають взаємовигідного рішення, спираючись на досвід, знання і вміння медіатора. Згода щодо прийняття рішення повністю залежить від волі осіб – учасників спору. В усьому світі медіація ґрунтується на принципах добровільності, конфіденційності, взаємоповаги, рівноправності сторін, нейтральності і неупередженості медіатора, прозорості процедури.

У Верховній Раді України зареєстрований проект закону «Про медіацію» № 3665 від 17.12.2015 року, який передбачає на законодавчому рівні запровадження в Україні інституту медіації [1]. Однак, на думку Сергія Боярчукова, в ньому містяться в основному лише теоретичні підходи. Сфера дії законопроекту передбачає можливість її застосування як засобу договірною розв'язання конфлікту в адміністративних і навіть кримінальній справах. Але при цьому ані Кодекс України про адміністративні правопорушення, ані Кримінальний процесуальний кодекс України не передбачають відповідного механізму [2].

На міжнародному рівні законодавче регулювання інституту медіації розпочалось ще у 1999 р., коли Європейська Рада на засіданні в Тампері закликала держави-члени ЄС до запровадження альтернативних позасудових процедур, серед яких медіація стала одним із основних методів. Задля цього, у 2008 р. Європейським Союзом було прийнято Директиву 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради з певних аспектів медіації у цивільних та комерційних справах, та низку рекомендацій та керівних принципів. Зазначена Директива поширюється на міжнародні спори, однак, відповідно до п. 8 Преамбули, «ніщо не повинно заважати застосовувати ці положення також у внутрішніх медіаційних процесах» [3].

Крім Директиви 2008/52/ЄС, існує низка міжнародно-правових актів та актів рекомендаційного характеру, норми яких доцільно імплементувати Законом України «Про медіацію». Зокрема, це Модельний Закон ЮНСІТРАЛ про міжнародну примирну процедуру 2002 р. [4], який був взятий за основу для національного законодавства щодо медіації 26 країнами світу.

Також, у 2004 році Європейською комісією був підтриманий розроблений спеціально створеною ініціативною групою фахових медіаторів «Європейський кодекс поведінки медіаторів», в якому комплексно та всебічно визначено правовий статус медіатора, вимоги до зазначеної особи та основні принципи, на яких базується весь медіаційний процес [5]. Законодавство, яке безпосередньо регулює впровадження медіації у більшості країн, та міжнародно-правові документи, в яких закріплені основоположні норми здійснення процедури медіації, ставить за мету чітке фіксування у текстах нормативно-правових актів всіх методологічних та процедурних особливостей застосування даної форми посередництва для вирішення наявних спорів. Основні положення, принципи, процедурні аспекти проведення медіації

закріплюються в спеціальних законодавчих актах, які є обов'язковими для виконання усіма учасниками приватноправових відносин.

Перешкодою впровадження медіації в адміністративному судочинстві України є суб'єктний склад сторін, оскільки однією зі сторін завжди буде орган державної влади. Державні службовці зобов'язані діяти відповідно та у межах закону, тому вони обмежені у прийнятті рішень. Це зумовлено наявністю в Конституції України прямої вказівки на те, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [6]. Мабуть важко буде дочекатися ініціативи вирішення спору у позасудовий спосіб від органу публічної адміністрації, проте останній все ж таки має прийняти таку пропозицію, в тому разі, якщо ініціатором буде інша сторона спору.

Сьогодні вирішення фінансового питання полягає у формуванні інституту медіації в адміністративному судочинстві у формі функціонального обов'язку окремих працівників судової гілки влади (судді або іншого співробітника суду, що спеціалізується на медіації).

У цьому випадку діяльність не потребує додаткових фінансових витрат і не суперечить положенням Закону України «Про судоустрій і статус суддів», у якому вказано, що: «Судді не можуть обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої». Медіація може здійснюватися у робочий час і без мети отримання прибутку, на прикладі США, де медіатори при апеляційному суді Дев'ятого федерального округу США є співробітниками суду, вони висококваліфіковані юристи з великим досвідом. Діяльність медіаторів як співробітників суду чітко відмежовується від іншої судової діяльності [7].

Отже, незважаючи на деякі суперечності, поступове впровадження інституту медіації не просто можливе, а є необхідним заходом, що сприятиме розвитку правової культури населення, допоможе розвантажити систему адміністративних судів України та сприятиме мирному вирішенню публічно-правових спорів. Медіація – один із поширених альтернативних способів вирішення спорів у зарубіжних країнах, що сприяє розвантаженню судової системи від значної кількості справ, які успішно можуть бути розглянуті цивілізованими методами, без звернення до судових органів. Впровадження на законодавчому рівні інституту медіації в Україні є давно назрілим та необхідним. Використання таких засобів лише сприятиме повному та всебічному захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, у тому числі у відносинах владно-управлінського характеру. При цьому, перспективи впровадження такого альтернативного вирішення спору, сприятиме, у першу чергу, зменшення рівня завантаження адміністративних судів, а також розкриє шлях заявникам у пошуку найбільш сприятливому задоволенню своїх вимог.

Список використаних джерел:

1. Про медіацію: Проект закону № 3665 від 17.12.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57463

2. Худякова Т.М. Опыт внедрения медиации в Украине / Т.М. Худякова [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mediator-tm.com/publ/opyt_vnedrenija_mediacii_na_ukraine/1-1-0-3

3. Європейського Парламенту та Ради з певних аспектів медіації у цивільних та комерційних справах: Директива № 2008/52/ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.scourt.gov.ua// Директива%20. pdf](http://www.scourt.gov.ua//Директива%20.pdf)

4. Про міжнародну примирну процедуру: Модельний Закон ЮНСІТРАЛ 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/arbitration/ml-conc/03-90955>

5. Притика Ю.Д. Зміст та класифікація принципів медіації / Ю.Д. Притика Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2010. – № 10. – С. 86–92.

6. Конституція України: Закон № 254к/96-ВР від 30.09.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

7. Бернанд К. Механізм, відлагоджений за 20 років: медіація у Федеральному апеляційному суді дев'ятого федерального округу США / К. Бернанд Медіація і право. – 2010. – № 2. – С. 4.

Оскерко-Рославлєва А.Р.

студентка,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

**АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ:
ПРОБЛЕМА ОБРАННЯ ЗАХОДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ВПЛИВУ
АБО АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ
У ПРИЗНАЧЕННІ СУДОМ ПОКАРАННЯ**

Успіх процесу побудови сучасної європейської держави в Україні значною мірою залежить від належного правового виховання молодого покоління з метою формування його правосвідомості і міцного фундаменту правомірної поведінки.

Проблема адміністративної відповідальності неповнолітніх є дуже актуальною. Законодавство має враховувати особливості психічного розвитку неповнолітніх, їх соціальний розвиток, бути гуманним до підлітків, але в той же час при постійному зростанні кількості правопорушень, вчинених неповнолітніми, шукати ефективні засоби та методи боротьби з ними.

Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) не дає визначення адміністративної відповідальності. Але, аналізуючи його положення, можна дійти такого висновку: адміністративна відповідальність – різновид юридичної відповідальності, який виступає як специфічна форма негативного реагування на адміністративне правопорушення [1, с. 440]. Згідно з ст. 12 КУпАП, адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку [2, с. 12].